

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Prerabierata miesięczna „Głosu Polskiego“ ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.50, za odosłanie -- 40 groszy; z przesyłką pocztową w Kraju -- zł. 5.--; zagranicą -- zł. 7.20.

Telefony „Głosu Polskiego“ — sekretariat redakcyjny 2-99, ogólny redakcyjny 19-71; nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99; administracji ekspedycja: 1-99.

Cena 20 groszy

Redakcja i Administracja
Łódź, Piotrkowska nr. 106.
Konto czekowe w P. K. O.
Nr. 61.119

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1 szpaltowy 64
1 strona i w tekście 40 groszy, strona 5 szpalt
Nekrologi 30 " " " "
Nadesłane po tekście 30 " " " "
Zwyczajne 10 " " strona 10 szpalt
Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 zł. 0000
Ogłoszenia zamieścione obliczane są o 50 procent
zaś firm zagranicznych o 100 procent drożej

Dekret prasowy działa Konfiskata „Gazety Robotniczej“

Katowicka „Gazeta Robotnicza“ organ PPS, została skonfiskowana, na podstawie nowego dekretu prasowego, za dwa artykuły pod tytułem „Pod adresem rządu polskiego“ i „Głupie zarządzenie władz skarbowych“.

Uroczystość wilsonowska w uniwersytecie krakowskim

KRAKÓW, 21 listopada (P.). — Dzisiaj w jednej z sal uniwersytetu Jagiellońskiego odbyła się uroczysta akademja pacyfistyczna na cześć prezydenta Wilsona urządzona staraniem akademickiego związku pacyfistycznego.

Ambasador Chłapowski w Lille

na uroczystościach polsko-francuskich

LILIE 21 listopada (Pat). Wczoraj przybył tu ambasador Chłapowski z małżonką i sekretarzem Mościckim. Goście powitani zostali na dworcu przez prefekta, konsula polskiego Gawrońskiego i delegację kolonji polskiej.

Pan Chłapowski wziął udział w uroczystym zebraniu francusko-polskim w sali uniwersytetu, a w dniu dzisiejszym dokona inauguracji Polskiego Domu Ludowego.

Wybitny socjalista niemiecki uległ wypadkowi kolejowemu

BERLIN, 21 listopada (P). Wybitny poseł socjalistyczny Breitscheid, udając się na kongres partyni do Luksemburga, uległ przy wsiadaniu do wagonu przykremu wypadkowi.

Poseł Breitscheid, wskakując do pociągu, będącego w ruchu, upadł na szyny. Pociąg zatrzymano i wybitny przywódca socjalistyczny udał się w dalszą drogę. Dopiero w Luksemburgu skonstatowano, że poseł Breitscheid ma złamane prawe przedramię i szereg kontuzji. Wskutek tego nie weźmie on udziału w debacie zagranicznej w Reichstagu. Zamiast niego przemawiać będzie poseł Müller.

Ukraińcy pogodzeni z państwem polskim

LWÓW, 21 listopada (Pat). — „Gazeta Poranna“ donosi: Po zreorganizowaniu „UNDO“ doszło do wykluczenia Pietruszewicza i jego niechętnych zwolenników od działalności politycznej. Ster stronnictwa ujął dr. Włodzimierz Baczyński, b. poseł do sejmiku galicyjskiego, stojący na stanowisku pojednania z narodem polskim.

B. poseł Baczyński był tym, który sprzeciwił się abstynencji rusinów przy wyborach do sejmiku warszawskiego. Objęcie przez niego przywództwa „UNDO“ ma oznaczać, że partja weszła na drogę kompromisu.

Rewolucja pałacowa w Rumunii Spisek, mający na celu wprowadzenie na tron ks. Karola Nici spisku sięgają Belgradu i Rzymu

BUKARESZT, 21 listopada. — Władze policyjne wykryły spisek, który miał na celu skrycie wprowadzić b. następcę tronu Karola do Rumunii i osadzić go na tronie. W związku z tem aresztowano kilka osób. Premier Averescu w porozumieniu z Bratianu przedsięwziął najostre środki, celem uniemożliwienia powrotu ks. Karola do kraju.

Dziennik „Romania“, który zamieścił wiadomość o wykryciu spi-

sku, został natychmiast skonfiskowany. Premier Averescu konferował z ministrem wojny i szefem sztabu generalnego, w następstwie czego zdecydowano wydać z armji wszystkich tych oficerów, którzy są znani, jako zwolennicy b. następcy tronu. Rozpoczęto też tranzlokowanie oddziałów wojskowych, jak również wzmacnianie straży granicznych. Zdecydowano wysłać do Paryża kilku tajnych agentów dla rozciągnięcia nadzoru

nad bawiącym tam ks. Karolem.

BUKARESZT, 21 listopada. — Ujawnienie spisku, mające na celu drogą puczu i rewolucji osadzenie na tronie rumuńskim ks. Karola, wywołało wielkie wrażenie w tutejszych kołach dyplomatycznych. Dalsze dochodzenia wykazały, że nici spisku sięgają do Belgradu i Rzymu.

Z pierwszych zeznań aresztowanych spiskowców wynika, że li-

czyli się oni z możliwością abdykacji króla Ferdynanda z chwilą wybuchu rewolty ze względu na zły stan jego zdrowia.

Ze względu na ostre środki bezpieczeństwa, wzmocnienie patroli policyjnych oraz zarządzenie ostrego pogotowia w oddziałach, których oficerowie są zdecydowanymi zwolennikami obecnego rządu, w mieście panuje nastrój przygnębienia.

Prezydent Rzeczypospolitej prof. Mościcki doktorem honorowym politechniki warszawskiej

WARSZAWA, 21 listopada (P). W niedzielę, dnia 21 b. m. w gmachu politechniki warszawskiej odbył się uroczysty obchód dorocznego święta politechniki warszawskiej, wręczenia dyplomów doktorskich honoris causa p. prezydentowi Rzeczypospolitej Mościckiemu, p. Mariji Skłodowskiej-Curie oraz prof. Janowi Jerzemu Boguskiemu.

Na uroczystości byli pan prezydent Rzplitej, p. prezydentowa Mościcka, p. wicepremier Bartel, minister spraw zagranicznych Za-

leski, rektorowie: uniwersytetu warszawskiego Hryniewiecki, oraz wyższej szkoły gospodarstwa wiejskiego p. Władysław Grabowski wojewoda Sołtan, główny komendant policji Maleszowski, generałowie: Dreszer, Zaruski i wielu innych.

Rektor prof. Sperl wygłosił odczytanie przemówienie, po czym wręczył dyplomy p. prezydentowi Rzplitej Mościckiemu oraz prof. Jerzemu Janowi Boguskiemu.

Nadanie dyplomu honorowego p. prezydentowi Rzplitej uzasadniał dziekan wydziału chemji profesor Zawadzki, podkreślając wybitne zasługi p. prezydenta na polu nauki.

Nadanie dyplomu p. prezydentowi Rzplitej publiczność przyjęła niejednokrotnie oklaskami.

Nadanie godności tej p. Mariji Skłodowskiej-Curie uzasadniał prof. Świętosławski. Z powodu nieobecności pani Skłodowskiej-

Curie dyplom przesłano do Paryża.

Nadanie dyplomu prof. Boguskiemu uzasadniał prof. chemji Zawadzki.

Po promocji doktorskiej inżyniera Świderka chór akademicki odśpiewał hymn „Gaude Mater Polonia“, kończąc w ten sposób część uroczystości.

Następnie prorektor, Skotnicki złożył sprawozdanie z działalności politechniki.

Roman Dmowski występuje z endecji i tworzy stronnictwo monarchistyczne

Agencja wschodnia donosi: W kołach politycznych wywołała wielką sensację wiadomość, iż wybitny przywódca i twórca stronnictwa narodowo-demokratycznego zgłosił wystąpienie z partji.

Sprawa ta poruszana była na ostatnim zjeździe ziemian.

Między przedstawicielami partji N. D. a p. Dmowskim zarysowywały się już oddawna różnice zdań. Wyrazem ich był list pana Dmowskiego ogłoszony krótko po przewrocie, wzywający do sanacji stosunków w stronnictwie.

Obecny krok p. Dmowskiego tłumacza akcją konserwatywistów krakowskich, którzy wyzyskując fermenty w łonie grup umiarkowanych, zdążyli dokonać kilku poważnych posunięć organizacyjnych.

Niewiadomo wszakże, czy zdola-
ją oni objąć wszystkie elementy

konserwatywne w państwie.

Nie solidaryzuje się z nimi przeszło połowa członków Ch. N., jak np. pp. Dubanowicz, Stecki Stroński i inni.

Nie godzą się na ten program również pewne jednostki, między którymi wymienia się ks. Kazimierza Lubomirskiego i niektóre grupy ziemian kresowych.

Akcja Dmowskiego ma na celu zachowanie akcji konserwatywistów krakowskich przez stworzenie własnej grupy. Od szeregu tygodni toczą się konferencje porozumiewawcze między Dmowskim a wymienionymi wyżej politykami.

W warszawskich kołach politycznych obiegają wieści, iż Dmowski zdecydował się na przyjęcie programu monarchistycznego dla stworzonego przez siebie stronnictwa.

Zagłębie Dąbrowskie częścią województwa śląskiego Referat górnośląski przy rządzie centralnym w Warszawie

Rezultatem pobytu i konferencji wojewody Grażyńskiego w Warszawie będzie m. in. utworzenie specjalnego referatu dla spraw górnośląskich przy rządzie centralnym.

Równocześnie nastąpi przyłączenie pod względem administracyjnym do województwa śląskiego całego powiatu będzińskiego, t. j. terenu Zagłębia Dąbrowskiego.

Władze sądowe badają sprawę dzierżawy monopolu zapałczanego

Nasz warszawski koresp. telef.: Władze sądowe zainteresowały się sprawą dzierżawy monopolu zapałczanego przez konsorcjum szwedzko-amerykańskie, niezależnie od badań nadzwyczajnej komisji sejmowej, powołanej już dawniej dla zbadania warunków kontraktu dzierżawnego.

Sąd apelacyjny w Warszawie ze względu na doniosłość sprawy wydelegował wyjątkowo do pro-

wadzenia śledztwa sądowego wiceprezesa sądu okręgowego sędziego Fleszyńskiego, który natychmiast przystąpił do pracy. W dniu wczorajszym sędzia Fleszyński przesłuchał w charakterze świadka posła Wyrzykowskiego. Zeznania trwały przeszło dwie godziny.

Poseł Wyrzykowski przedstawił materiał, znany mu z aktów nadzwyczajnej komisji sejmowej.

Kryzys nagrody Nobla

Fatalna klauzula dla otrzymania nagrody literackiej—Brak dość wielkich odkryć dla nagród za fizykę, chemję i medycynę — Czy skasować nagrodę pokoju?

W związku z przyznaniem Shawowi nagrody Nobla, pojawiły się w prasie zagranicznej i wśród kół kompetentnych dyskusje na temat, czyby tej instytucji nie należało poddać pewnej rewizji. W pierwszym rzędzie należałoby zrewidować klauzulę, odnoszącą się do nagrody literackiej, a która zastrzega tylko nagrodę za utwory o idealistycznej tendencji.

Co trzeba przez to rozumieć? Każdy filozof mógłby dać inną definicję tego pojęcia. Niemniej jednak wskutek tego zastrzeżenia, Shaw był odsuwany od nagrody Nobla, a otrzymywali ją znacznie mniej godni.

Czy jednak satyryk i humorysta nie może mieć na celu idealistycznych tendencji? Ależ owszem. I obecne jury przewyciężyły dotychczasowe skrupuły. Było to jednak taką niespodzianką, że Shaw nie uwierzył z początku w otrzymanie nagrody. I na wiadomość o niej rzeki:

— Chyba dlatego mi ją nadano, ponieważ w ostatnim roku nic nie pisałem.

Wątpliwości nasuwają się też co do nagród medycyny, chemji i fizyki. W tych dziedzinach znaczne odkrycia są właściwie rzadkością. Mogą zdarzyć się lata, że nie będzie kandydata z tych działów wie dzy na nagrodę Nobla, albo kandydaci naciągani. Czy z tego powodu należy zawiesić udzielanie nagród?

Fachowcy słusznie zauważają, że nowe odkrycia powstały często dzięki współpracy kilku zakładów naukowych i szeregu uczonych. Czyby nie było słuszne udzielanie nagród instytucjom szczególnie zasłużonym dla nauki, celem wyposażenia ich w lepsze środki naukowe?

Należałoby też poddać rewizji i nagrodę pokojową. Kto naprzykład ma otrzymać obecnie nagrodę pokoju? Czy Briand? — „Stresemann!“ (?) — mówią Niemcy. Czy może wogóle należałoby skasować tę mało interesującą nagrodę?

Zwracają też uwagę na wysokie koszty administracyjne fundacji. Nagrody wynosiły z początku 200 tysięcy koron. Nadmiernie wysokie koszty administracyjne i także podatki sprawiły, że obniżono ją na 120 tysięcy koron.

Ostatnie dni
Pompei

6640-2

Postulaty robotników i bezrobotnych na radzie gospodarczej rządu z przedstawicielami organizacji pracowniczych

Co mówi poseł socjalistyczny p. Bronisław Ziemięcki

Poseł B. Ziemięcki ma objąć referat ustawodawstwa socjalnego oraz jego wykonania i pomocy dla bezrobotnych podczas zwołanej na 28 b. m. narady gospodarczej rządu z przedstawicielami organizacji robotniczych i pracowniczych. Referat swój wygłosi z ramienia klasy robotniczej. Zwróciliśmy się do p. Ziemięckiego z prośbą o informację, jaka będzie treść jego referatu.

— Referat mój — odpowiedział pos. Ziemięcki — obejmuje trzy

grupy zagadnień:

- 1) stan obecny ustawodawstwa robotniczego i stopień jego wykonania,
- 2) pomoc dla bezrobotnych,
- 3) sprawa ubezpieczeń społecznych.

W punkcie pierwszym wskaże przedewszystkiem na liczne fakty dowodzące, że nawet najdonioślejsze ustawy nie są w praktyce ani przestrzegane, ani wykonywane. Być może walczyć z wyraźnym gwałtem prawa, trzeba: wzmocnić i

zreorganizować aparat nadzorczy, w pierwszym rzędzie inspekcję pracy, powiększyć sankcje karne i zaprowadzić sądy pracy nietylko w dziedzinie zatargów indywidualnych ale, rozciągając zarazem ich kompetencję i na wykroczenia przeciw obowiązującym ustawom ochronnym.

W punkcie drugim najważniejszą jest rzeczą rozciągnięcie zasiłków dla bezrobotnych na te kategorie które dotychczas nie korzystają, jak, na przykład, pracownicy mniejszych zakładów. Następnie musi być stosowana pomoc żywnościowa i opałowa. Wyszunę również konkretne projekty powiększenia norm zasiłkowych.

W punkcie trzecim — mamy postulat główny: rozbudowa dalsza ubezpieczeń społecznych oraz scalenie ich; dalej idzie wprowadzenie ubezpieczeń na starość i dla inwalidów pracy w tych dzielnicach, które ich jeszcze nie posiadają.

Zwróciłem uwagę na kilka głównych spraw; nie wyczerpują one, naturalnie, całości. To, co wysunę, nie będzie miało w najmniejszym stopniu charakteru demagogicznego. Będę mówił o rzeczach konkretnych, możliwych do spełnienia przy dobrej woli czynników rządzących.

Konieczną natomiast jest rzecz, by budżet ministerjum pracy na pomoc dla bezrobotnych został podwyższony chociażby w drodze innych oszczędności budżetowych.

We czwartek odbędzie się narada uczestników narady z ramienia komisji centralnej, a we wtorek poprzedzający komisja centralna zatwierdzi zapewne skład osobisty swoich przedstawicieli. Naradzie przedłożę treść mego referatu, do którego poszczególne organizacje zawodowe dołączą swoje uzupełnienia.

Polacy uruchomili monopol spirytusowy w Turcji

Z Polski wysłano 8 milionów butelek

Polskie organizacje rolnicze eksploatujące w Turcji państwowy monopol spirytusowy, zwalczyły już pierwsze trudności związane z uruchomieniem rozlewni spirytusu w licznych miejscowościach Turcji.

Aparat organizacyjny monopolu został w pełni uruchomiony. Zbudowano dwie mechaniczne rozlewnie spirytusu, do których maszyny sprowadzono z Polski.

Spółka prowadzi nieznaczną produkcję spirytusu w Turcji, lecz przedewszystkiem zaopatruje się w spirytus polski.

Niezależnie od tego sprowadzane są z Polski wszystkie materiały niezbędne dla monopolu, a więc: butelki, lak, nalepki, skrzynki. Dotychczas (w okresie dwumiesięcznym) wysłano z Polski do Turcji dla potrzeb monopolu 8 milionów butelek.

Komandor Bartoszewicz — fałszerzem dokumentów orzeczenie biegłych kaligrafów

Nasz warszawski koresp. telef. Onegdajszy dzień w procesie komandora Bartoszewicza poświęcono orzeczeniu biegłych, którzy stwierdzili, że szereg dokumentów stanowiących podstawę do zamówień, zostało przerobionych już po ich podpisaniu.

Następnie stawiono przed sądem sprowadzonego z więzienia Riurmszyna, który nadesłał sądowi rewelacyjny list o pobraniu przez

Bartoszewicza od bolszewików 300.000 rb. na akcję szpiegowską w Niemczech.

Riurmszyn, otrzymawszy od przewodniczącego polecenie wskazania Bartoszewicza, nie umiał odszukać go wśród oskarżonych, wskazując kolejno na kom. Morgulca Rotkiela i Müllera.

Niemniej jednak świadek podtrzymywał swe zarzuty w całej rozciągłości.

Niesiemy radosną nowinę!

Donosimy całej Łodzi, że nieodwołalnie

JUTRO ODBĘDZIE SIĘ PREMIERA

przepiętnego filmu

„ZŁODZIEJ Z BAGDADU“

LUNA.

Co to jest Prawica Narodowa?

Inny program dla Łodzi, inny dla Warszawy

W tych dniach dziennikarze żydowski uzyskali wywiad z organizatorem Prawicy Narodowej w Warszawie i Łodzi ks. Januszem Radziwiłłem, który wypowiedział się bardzo sympatycznie o żydach i wyraził cały szereg poglądów bardzo życzliwych dla mniejszości narodowych wogóle, a dla żydów w szczególności. Z tego nawet powodu prawica narodowa została zaatakowana przez prasę nacjonalistyczną polską. Obecnie „Czas“, oficjalny organ konserwatystów krakowskich, a więc i prawicy narodowej prostuje nieco te enuncjacje swego przedstawiciela ks. Radziwiłła i pisze, iż jest w erutną bajką

„jakoby „Prawica“ wciągała teraz do swoich szeregów „przedstawicieli żydostwa“. „Prawica“ nigdy wprawdzie żydów ze swoich szeregów nie wykluczała, ale „przedstawiciele żydów“ w swoich szeregach nie miała, nie ma i mieć nie będzie. Bajką jest również jakoby rzekomo wymyślono jakąś „formułę“, wedle której „Prawica“ ma odtąd bronić „wspólności“ interesów gospodarczych polskich i żydowskich klas posiadających“.

Do takich niedorzecznych bajek należy jakoby akcja tocząca się od roku, była dokonana przez mężów zaufania p. Piłsudskiego. Również za bajkę uważa „Czas“ twierdzenie, jakoby „Prawica“ nie stała w rzeczywistości na gruncie ideologii katolickiej.

Co innego mówi „Prawica Narodowa“ w Łodzi i w Warszawie, a co innego pisze w swym organie krakowskim.

Inż. J. REICHER i S-ka

DZIAŁ RADIO

Tel. 15-57. ŁÓDŹ. Tel. 15-57

Piotrkowska 142.

Własne laboratorium i wytwórnia radioaparatury pod kierownictwem inżynierów-specjalistów

Wyłączne przedstawicielstwo na Polskę fabryki „Förg“.

Stacja ładowania akumulatorów.

Bezpłatne fachowe porady.

SIWE WŁOSY I BRODA

odwracają naturalny kolor i młodzieńczy wygląd dzięki użyciu

ENTAROLU

bez farbowania. Służy jednocześnie jako znakomity środek do pielęgnacji włosów. Użany i świetnie wypróbowany od lat 15-stu

Cena 5 zł. Dr. Hugo Caro, Sp. z o. o., Gdańsk. 5287-9

Dziś! poniedziałek, na ekranie naszym premiera Dziś!
Paryskiego filmu p. t.

DZIECI PARYŻA

Wielki sensacyjny dramat życiowy w 12 aktach.

PARYŻ

wdzięcznych
midinetek
które są
igraszką złota

PARYŻ

PARYŻ

zwodniczy
wyrafinowany
i
przewrotny

Pełen nieokreślonych pragnień i niepokojących ukojeń...

Obr. własnością S. K. „Kolos“ Warszawa

Wiadomości bieżące

Moratorium hipoteczne przedłużone na 3 lata

W dniu 1 stycznia 1927 r. upływa termin moratorium dla długu nie zwaloryzowanego t. j. rozbieżnych krańcowych zdań właścicieli nieruchomości i wierzycieli sum hipotecznych, rząd, jak się dowiadujemy, zamierza sprawę załatwić kompromisowo. Kompromis ten polegać będzie na tem, że moratorium przedłużone zostanie na trzy lata, jednakże wzamian za to stawki waloryzacyjne zwiększone zostaną o 10 proc, długi nie zwaloryzowane, (t. j. dwudziestoprocentowa stawka waloryzacyjna) zostaną podwyższone do 30 proc.

Sądy pokoju w sprawach o eksmisję gdy powództwo przekracza 1000 zł.

Związek stowarzyszeń właścicieli nieruchomości wystąpił z memorjałem do p. ministra spraw. dliwosci w przedmiocie ustalenia właściwości sądów pokoju w sprawach o należności komornego i eksmisje.

Wystąpienie zrzeczeń kamieniczników spowodowane było praktyką sądów pokoju, które umarzały sprawy o eksmisję, o ile poszukiwane jednocześnie komorne przekraczało łączną sumę 1000 złotych.

Min. sprawiedliwości wyjaśniło, że „wartość powództwa o eksmisję lokatora z przyczyn powodujących rozwiązanie najmu należy określić sumą czynszu za okres potrzebny do wypowiedzenia w myśl przepisów o ochronie lokatorów”.

Z powyższego wynika, że sądy pokoju będą rozpatrywały również sprawy mieszkaniowe o eksmisję, których powództwo przekracza 1000 zł.

Teatr i muzyka

TEATR MIEJSKI.

Dzisiaj, poniedziałek, przedstawienie dla inteligencji po cenach najniższych (najdroższe miejsce trzy złote). Dana będzie po raz przedostatni sensacyjna sztuka K. Czapska „SPRAWA MAKROPULOS”. Jutro, wtorek, pojutrze środa, oraz w dalszym ciągu w piątek i w sobotę „KRÓL” z udziałem M. Kamińskiego i M. Maszyńskiego.

W sobotę o godzinie 3-ej min. 30 na przedstawienie dla młodzieży szkolnej dana będzie „BALLADYNA”, przyczem ceny w stosunku do dotychczasowych będą znacznie obniżone, co niewątpliwie da możliwość najszerszym sferom młodzieży ujrzeć na scenie arcydzieło Juliusza Słowackiego

TEATR POPULARNY.

Dzisiaj wieczorem dla zrzeczeń robotniczych po cenach najniższych teatr daje „CÓRKE MOJEGO MĘŻA” (Clo-Clo), świetna krotkowiec z muzyką F. Lehara, Bajeczne dekoracje. Piękne ewolucje taneczne. Niewątpliwie, jak i poprzednie przedstawienia tego rodzaju dla szerokich mas i dzisiejszy spektakl zapewni widowieństwo teatru po brzegi.

Co usłyszymy dziś przez radio?

WARSZAWA, fala 400 m. Godzina 15.00—15.15. — Komunikat gospodarczy. Godz. 17.00—17.25. — Odczyt p. t. „Co to jest przysposobienie kobiet do obrony kraju”, wygłosi p. Wanda Pelczyńska.

Godz. 17.30—18.55. — Koncert popołudniowy. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. prof. Jana Dworakowskiego, Jadwiga Szumilo (śpiew) i Mieczysław Salecki (śpiew).

Godz. 19.00—19.25. — Dwudziesta szósta lekcja kursu elementarnego języka francuskiego. Lektor profesor Lucien Roquigny.

Godz. 19.30—19.45. — Komunikat radiowy.

Godz. 19.45—19.55. — Rozmaitości. Godz. 19.55—20.20. — Odczyt p. t. „Rzeźba średniowieczna”, wygłosi prof. Lech Niemojewski.

Godz. 20.30—22.00. — Koncert wieczorny. Wieczór operowy.

Związek naprawy Rzeczypospolitej rozpoczął swą działalność na terenie Łodzi

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych odbyła się w lokalu P. O. W. wojewódzka konferencja związku naprawy Rzeczypospolitej, a zwołana przez egzekutywę prowincjonalną w Łodzi.

Zebrań zgaił członek zarządu P.O.W. p. Groblewski. Poczem udzielił głosu p. Stanisławowi Pa-prockiemu, sekretarzowi generalnemu Z. N. R.

Prelegent przedstawił dokładnie genezę, organizację i zadanie związku. Myśl utworzenia go, powstała jeszcze w listopadzie i grudniu r. ub. to jest w okresie, kiedy zagrożony był los państwa polskiego przez najbardziej posunięty separatyzm dzielnicowy na Górnym Śląsku (ruch Kustosa), wśród kaszubów na Pomorzu i wśród ukraińców w Małopolsce wschodniej, jak również wskutek krytycznej sytuacji gospodarczej. Przewrót majowy przyspieszył tylko sformowanie związku, który już w dniu 14 maja ukonstytuował się, jako konfederacja związku strzeleckiego, powstańców śląskich oraz związku osadników kresowych. Od samego jednak początku potrafił związek zgromadzić do wspólnej pracy cały szereg organizacji społecznych, pod-

pikanych wspólnie w słynnej odezwie z dnia 15 maja. Związek traktuje wszystkie kwestje przede-wszystkiem z punktu widzenia państwowego nie utożsamia go z interesem partyjnym. Wychodząc jednak z założenia, że państwo współczesne musi się oprzeć na masie szerokich obywateli, związek zajmuje stanowisko przychylnie wobec żądań klas pracujących. Obecnie jest opracowywany program naprawy ustroju państwa w kierunku umocnienia władzy wykonawczej.

W skład komisji opracowującej ten program wchodzi: wiceprezes rady prawniczej Stanisław Bukowiecki i dyrektor archiwum głównego prof. historii Józef Siemiński. Związek nie zamierza konkurować z partjami politycznymi i nie wystawi własnej listy wyborczej przy przyszłych wyborach do sejmiku.

Hasłem jego jest: praca nad budzeniem uświadomienia obywatelskiego, walka z partyjnictwem i naprawa ustroju państwa.

Otwarcie wojewódzkiego oddziału jest w toku organizowania się. (o)

Handlarze żywym towarem aresztowani przez policję w Tczewie

Herszt szajki znany z występów złodziejskich w Łodzi

Policja polityczna zatrzymała w Tczewie dwie podejrzone osoby, które przybyły tam z Gdańska. Ponieważ zatrzymani wzbudziły podejrzenie co do autentyczności posiadanych przy nich dokumentów, przeto zatrzymanych przewieziono do Warszawy, gdzie w okręgowym urzędzie policji politycznej ustalono, że jeden z nich posiada fałszywy dokument na nazwisko Natana Dawisa, faktycznie zaś nazywa się Nuta Dawidowicz rodem z Mińska Mazowieckiego, zamieszkały zaś w Gdańsku. Paszport wydany rzekomo przez komisarjat rządu m. Warszawy okazał się fałszywy.

Dawidowicz, jak ustalono, jest zawodowym złodziejem mieszkaniowym, znanym ze swych występów na terenie Warszawy i Łodzi. Jest on jednocześnie stręczycielem młodych dzwecząt do nierządu, przyczem miał już sprawę w warszawskim sądzie okręgowym.

Przed samą sprawą Dawidowicz uciekł z Warszawy na teren wolnego miasta Gdańska po wypuszczeniu go z więzienia na wolność do czasu sprawy za kaucją 500 złotych.

Drugi z aresztowanych posiadał dokument zagraniczny, wydany przez konsula polskiego w Antwerpji. na nazwisko Anszela Szermana. Jak dotychczas ustalono Szerman przez długi okres czasu zamieszkiwał w Belgji, skąd był wydalony przez tamtejsze władze za działalność nielegalną.

Przy Szermanie ujawniono cały szereg adresów osób, zamieszkałych na różnych terenach państw, jak również i w Warszawie. Po sprawdzeniu adresów tych w Warszawie, ustalono, że są to osoby trudniące się nierządem.

Jak wnioskować można z materiału dowodowego, Dawidowicz i Szerman są handlarzami żywym

towarem operującymi we wszystkich zakątkach środkowej Europy. Ze względu na charakter kryminalny obu aresztowanych przekazano wraz z dowodami do dyspozycji urzędu śledczego.

Tragedja rodziny polskiej na obczyźnie

Okropne żniwo trucizny w oczach 12-letniego chłopca

RYGA, 20 listopada. — W polskiej rodzinie Rudzińskich, mieszkającej w Rydze, rozegrał się straszny dramat rodzinny.

Dorota Rudzińska, chcąc położyć kres męczarniom swego męża, który od lat 17 był sparaliżowany, otruła go roztworem cjanu potasu, poczem zamierzając sama popełnić samobójstwo, przygotowała dla siebie odpowiednią dawkę tej trucizny.

Synowa Rudzińskich, powróciwszy do domu, wypila przygotowaną w szklance truciznę, przypuszczając, że to woda. Widząc to Rudzińska napisała szybko list do swego syna i otruła się tą samą trucizną.

Tragiczny wypadek odbył się w oczach 12-letniego siostrzeńca Rudzińskich,

Przybyły lekarz skonstatował śmierć trzech osób. (R)

Samobójstwo przed pojedynkiem

Młody student odebrał sobie życie na schodach przed drzwiami ukochanej

Z Warszawy donoszą nam: Na klatce schodowej domu numer 45 przy ul. Nowy Świat punktualnie o północy huknął strzał rewolwerowy.

Na pierwszym piętrze leżał, brocząc krwią, młody student, stały bywałec państwa O., zamieszkałych na drugim piętrze tego domu.

Wezwany lekarz pogotowia stwierdził niebezpieczny postrzał w okolicę serca i przewiózł studenta w stanie ciężkim do szpitala.

Desperat był to słuchacz wyższych kursów handlowo-ekonomicznych Aleksy Wasilewski. Do domu pp. O. przychodził w charakterze narzeczonego córki ich Zofji.

Przed kilku dniami zarysowało się szczęście obojga zakochanych.

Dwaj przyjaciele desperata ostrzegali pannę Zofję O., iż Wasilewski jest biednym chłopcem nie przedstawiającym żadnej gwarancji dobrej przyszłości.

O postępkach kolegów dowiedział się desperat i postanowił z bronią w rękę poszukać zadośćuczynienia za krzywdy moralne.

Wczoraj rano właśnie miał odbyć się pojedynek. Jednak zakochany student w ostatniej chwili zmienił plan.

Napót nieprzytomny Wasilewski w szpitalu powtarza ciągle: — Ja ją tak bardzo kocham.

Samobójstwo łodzianki w Poznaniu

Lepsza śmierć niż nędza

Onegdaj otruła się na cementarzu w Poznaniu modystka Marja Okulska z Łodzi, przez zażycie wielkiej ilości lyzolu. Znalaziono ją w stanie nieprzytomnym. Odwieziona do szpitala po kilku godzinach wielkich męczarni zmarła. W liście do rodziny stwierdza samobójczyni, że powodem targnięcia się na życie był brak pracy i środków do życia. (k)

Wstrzymać podwyżkę komornego

Uchwały wczorajszego wiecu lokatorów

W dniu wczorajszym o godzinie 10 i pół rano przy udziale 3.000 osób zebranych, odbył się wiec w sali filharmonji przy ul. Narutowicza, zwołany przez tow. „Lokator”, pod hasłem: „Wstrzymać podwyżkę komornego!”

Na w. e. u przemawiali: dr. Mierzynski (prezes), Konarski (wiceprezes), Bitner (członek zarządu), oraz cały szereg przedstawicieli różnych ugrupowań społecznych i związków zawodowych.

Mówcy podkreślali, iż sytuacja klasy robotniczej nie poprawia się drożyzna nie spada, produkty spożywcze nie staniały, wobec czego dzisiaj jest niemożliwością, by móc płacić wysokie komorne, gdyż to, co klasa pracująca dzisiaj zarabia, to z trudnością może wystarczyć na skromne utrzymanie.

W sprawie nowelizacji o rozbudowie miast prelegenci podkreślili, iż najbardziej palącą kwestją jest wybudowanie mieszkań w wielkiej ilości. Obecnie, by głód mieszkaniowy zważyć, trzeba wybudować przynajmniej 150.000 izb mieszkalnych; kapitał prywatny nie buduje obecnie mieszkań,

bo nie daje to dostatecznych zysków.

Zdaniem mówcy, wobec takiego stanu rzeczy problem budowlany może rozwiązać tylko państwo albo gmina z otrzymanych funduszy, tytułem podatku mieszkaniowego (lokalowego).

Ściągane sumy pieniężne, z tytułu tego podatku, winny być przeznaczane na cele budowy domów mieszkalnych, podczas gdy obecnie praktyka jest zupełnie inna.

Gmina pobiera 4 proc. podatku, przyczem zamiast użyć pieniądze te na budowę mieszkań, używa je na ogólne wydatki gminy, wobec czego nie spełnia obowiązku swego względem społeczeństwa.

Państwo pobiera również 4 procent, przyczem z sumy tej 2 proc. przeznaczono na cele podatku kwaterunkowego (budowa koszar dla żołnierzy) zaś pozostałe 2 przaleźdnie, przeznaczone zostały na budowę domów mieszkalnych.

Państwo żadnych prawie wysiłków nie robi, w celu rozbudowy miast.

Kredyty dawane przez państwo są wysoko oprocentowane i dlatego też mieszkania w nowo budujących się domach są bardzo drogie i niedostępne przez to ogółowi pracującym.

Po półgodzinnej dyskusji, wiecujący jednomyślnie przyjęli rezolucję, w której domagała się:

1) Wstrzymania podwyżek komornego,

2) Zniesienia procentów pobieranych przez państwo przy udzielaniu pożyczek na budowę domów mieszkalnych.

3) Wyznaczenia funduszu na budowę domów mieszkalnych.

O godzinie 1-ej popoł. wiec. stał rozwiązany. (R)

HENNY PORTEN

przeszła siebie samą.

w tragedji „Wszystko dla dziecka”

HENNY PORTEN

placze i zmusza do łez najbardziej zblazowanego widza.

placze i zmusza do łez najbardziej zblazowanego widza.

HENNY PORTEN

cierpi, jak tylko ona, kochająca matka i żona, potrafi to czynić.

cierpi, jak tylko ona, kochająca matka i żona, potrafi to czynić.

HENNY PORTEN

poświęca młodość, całe życie, wszystko — dla dziecka.

poświęca młodość, całe życie, wszystko — dla dziecka.

HENNY PORTEN

tak się swą rolą przejęła, że po odegraniu tragedji „Wszystko dla dziecka” rozchorowała się i przez dłuższy czas nie brała udziału w grze filmowej.

tak się swą rolą przejęła, że po odegraniu tragedji „Wszystko dla dziecka” rozchorowała się i przez dłuższy czas nie brała udziału w grze filmowej.

„Wszystko dla dziecka” z Henny PORTEN

to najsilniejsza tragedia, jaką w sezonie bieżącym oglądaliśmy.

to najsilniejsza tragedia, jaką w sezonie bieżącym oglądaliśmy.

LUNA
OSTATNIE DNI!

Rapid--Stow. im. Słowackiego 3:0 (0:0)

Dzięki decyzji Ł. Z. O. P. N-u uwzględniającej protest S. S. Rapidu, drużyna Stow. im. Słowackiego została zmuszona do ponownego rozegrania powyższych zawodów. Ze zarząd Ł.Z.O.P.N. niezbyt jeszcze gruntownie zorientowany jest w tej sprawie, wymownie świadczy fakt, iż zawody te, które faktycznie były tylko zwykłym rewanżem spotkaniem w danej podgrupie, reklamował jako decydujące.

Szczęśliwie się złożyło, że Rapid mecz ten wygrał i zdobywając w ten sposób 10 pkt. zajmuje pierwsze miejsce przed Stow. im. Słowackiego które rozporządza tylko 6-ma punktami. Gdyby natomiast szczęście dopisało drużynie Słowackiego, wówczas oba zespoły posiadałyby równą ilość punktów (po 8) w wyniku czego musiałaby być wyznaczona trzecia decydująca rozgrywka. Ciekawe, jakby wtedy zawody te reklamował zarząd Ł.Z.O.P.N.

Drużyna Słowackiego gra z wiatrem i słońcem, dzięki czemu Rapid ma znacznie utrudnioną akcję. Zespół Słowackiego jest częściej na froncie i ma niejedną okazję do zdobycia punktów, jednak cały szereg pozycji zaprzepaszcza ich lewy łącznik, zupełnie nie harmonizujący z pozostałymi napastnikami. Również i liczne ataki

Rapidu nie zdołały zmienić wyniku, gdyż w tych wypadkach skutecznie interwenjował bramkarz przeciwnika. Do przerwy rezultat 0:0.

Dopiero po zmianie stron sytuacja zmienia się na korzyść S. S. Rapidu. Pierwsza bramka dnia pada dla Rapidu z rzutu wolnego, główna wina za to spada na bramkarza który miał złapać piłkę, odbija ostry strzał pięścią tak nieudolnie, że piłka wpada do siatki.

Rapid wspomagany przez wiatr w dalszym ciągu potrafi wykorzystywać swą przewagę i ze strzału le-

wego łącznika uzyskuje drugą bramkę, a w niedługim czasie lewoskrzydłowy Rapidu ostrym strzałem ustanawia końcowy rezultat gry 3:0.

Na specjalną uwagę zasługuje młodziutki bramkarz Stow. im. Słowackiego, który niekiedy wprost w klasycznym stylu wylapywał nadzwyczajnie trudne piłki. Dość dobrze spisała się obrona, oraz prawe skrzydło. W drużynie Rapidu bardzo dobrą okazała się obrona, w ataku zaś obaj skrzydłowi.

Sędziował dobrze p. Rakowski.

Zawody finałowe o mistrzostwo Polski

Sensacją sportową stolicy było w dniu wczorajszym wspaniałe zwycięstwo Polonii, odniesione nad mistrzem okręgu poznańskiego — Wartą. Mistrz stolicy mimo osłabionego swego składu (bez Ałaszewskiego i Grabowskiego) górował nad przeciwnikiem, wykazując przytem niebywałą ambicję w grze i silną wolę zwycięstwa.

Warta zawiódła na całej linii i przypuszczać należy że świetna forma, jaka cechowała tę drużynę w spotkaniu z Turystami, została na jakiś czas zatracona.

Sukces Polonii jest bezsprzecznie znaczny. Do przerwy warszawiacy prowadzą 4:0, natomiast w

drugiej połowie zdobywają jeszcze jednego gola. Rezultat 5:0 na korzyść Polonii utrzymany zostaje przez długi czas i dopiero w ostatnich minutach Warta strzela honorowego gola.

Dzięki temu zwycięstwu Polonia zajmuje obecnie drugie miejsce, rozporządzając 3 punktami na 4 punkty, jakie zdobyła Pogoń. Ostatecznie losy mistrzostwa Polski rozstrzygną zawody Polonia -- Pogoń.

Brawo warszawiacy, jeszcze jeden wysiłek a może zaszczytny tytuł mistrza Polski przypadnie wam.

Na marginesie meczu Ruch--Makabi

Zażarta walka o piłkę pod bramką Makabi.

Niedawno odbył się na boisku Skry mecz pomiędzy powyższymi drużynami o puchar p. Mandla zakończony wynikiem nierozstrzygniętym 1:1.

Mecz pomiędzy Makabi a Ruchem o puchar p. Mandla odbędzie się jeszcze dwukrotnie. Sądzić na-

leży, że Ruch wyjdzie z zapasów zwycięsko, aczkolwiek drużyna żydowska jest też b. groźnym przeciwnikiem.

Na rycinie naszej widzimy ciekawy moment z meczu pomiędzy powyższymi drużynami, rozegranego na boisku Skry.

L. T. S. G. -- P. T. C. 3:1 (3:1)

W dniu wczorajszym drużyna P.T.C. podejmowała u siebie zespół L. T. S. G. rozgrywając z nim zawody towarzyskie. Występ Łódzian należy zaliczyć do bardzo udanych, przede wszystkim dlatego, że potrafili zachować się na boisku jak przystało na sportowców, co u Ł.T.S.G. oddawna jest rzeczą nienotowaną.

Do przerwy L. T. S. G. uzyskuje 3 bramki gospodarze zaś rewanżują się tylko jednym golem. Po zmianie stron gra upływa bezbramkowo, przyczem P. T. C. nie wykorzystuje rzutu karnego. Sędziował dobrze p. Bira.

Samson--Hasmonea 3:1 (1:0)

Zawody towarzyskie przyniosły zdecydowane zwycięstwo drużynie Samsonu w stosunku 3:1. Do przerwy Samson prowadzi 1:0.

Dr. med. H. Różaner
Narutowicza 9
tel. 28-98
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Przyjmuje od 8 do 10 i od 4-8.
Panie od 5-4 pp.
Leczenie lampą kwarcową.

Dr. Zelinsonowa
przeprowadziła się na ul. PIOTRKOWSKA № 84.
Akuszerka, chor. kobiece, weneryczne (wyłącznie u kobiet); porady dla kobiet ciężarnych; usuwanie włosów elektr. przyjm. 11 i pół do 1 i 4-7. 5948-1

Z POWODU
likwidacji wyprzedaje meble nowe, gabinet, stołowy, sypialnie oraz pojedyncze meble. Narutowicza 5 I p., front.

POKÓJ
do wynajęcia dla jednego lub dwóch panów. Senatorska 14, II p., m. 12. 6587-3-m

PRZYJME
Inteligentną panią na mieszkanie. ul. Kilińskiego 153. m. 14. front. 3 piętro. 6589-3-d

ZAGUBIONY
został weksel, płatny 12 listopada r. b. na sumę dol. 100 z wyst. Nojeha Bojer w Zgierzu, Piłsudskiego Nr. 32, na zlecenie Wolfa Kujawskiego, Zyro Chaskiel Borg. Niniejszy weksel elumiuje się. Zwrócić: 6-go Sierpnia Nr. 76. I. Kolberg. 6654-1

Próby lotnicze z gołębiami pocztowymi

Na lotniskach wojskowych odbyły się obecnie próby z gołębiami pocztowymi, zastosowanymi do celów lotnictwa wojskowego. Starujące aparaty bojowe i wywiadowcze zostały zaopatrzone w klatki z gołębiami, które wypuszczano z samolotów po przelecie

znacznej przestrzeni. Skrzydlaty gońiec zawsze wracał do swego oddziału macierzystego.

Pomyślne rezultaty prób, świadczące o rozwoju wojskowej hodowli gołębi pocztowych, posiadają dla naszego lotnictwa poważne znaczenie. Gołąb bowiem dla lot-

Gołąb pocztowy wędruje z klatki na samolot, którym za chwilę ma odlecieć.

nika i jego oddziału stanowi b. cenny i częstokroć jedyny środek łączności. Tak więc gdy aparat zmuszony jest lądować na terenie nieprzyjacielskim — gołąb niesie do dowództwa od pilota i obserwatora meldunek o ich losie i wyniki przeprowadzonego wywiadu, linii nieprzyjacielskich, terenu pozafrontowego, ruchów wojsk nieprzyjacielskich i t. d. Tak samo gołąb leci natychmiast do swego oddziału z meldunkiem o ważnych spostrzeżeniach wywiadowcy- lot-

nika, który przeprowadza wywiad swój w dalszym ciągu.

Hodowla gołębi pocztowych w naszym wojsku, zasilona niedawno kadrami cennych rasowych gołębi, ofiarowanych nam przez armję belgijską, poczyniła ostatnio znaczne postępy. Świadkiem jednego z egzaminów, zdanych przez polskie gołębie pocztowe, wojskowe i cywilne, była stolica w chwili odlotu 1000 gońców skrzydlatych z placu Saskiego podczas rewji 11-go listopada.

Sokół (Zgierz) -- Rudzkie T. S. G. 2:1 (2:1)

Decydujące zawody o prawo dojścia do finału mistrzostwa klasy C w grupie zgierskiej rozegrane zostały wczoraj na boisku W.K.S. między drużynami Sokola zgierskiego i Rudzkiego T. S. G. Obie drużyny zdając sobie dokładnie sprawę z ważności tego spotkania walczyły o zwycięstwo wyrażając cały zasób swych sił.

Drużyna R. T. S. G. gra pod wiatr, lecz w niedługim czasie uzyskuje przez Szauba prowadzenie. Jednak Sokół nie pada na duchu, lecz atakuje zawzięcie i podsuwa się pod bramkę przeciwnika. Wytworzone zamieszanie podbramkowe trwa dość długo i wreszcie pada wyrównująca bramka.

Wynik remisowy, oraz obopólne dążenie do zwycięstwa sprawiają, że gra rozwija się nader interesująco. Piłka z błyskawiczną szybkością przenoszona jest z jednej połowy boiska na drugą, tempo gry bardzo żywe. Szereg ciekawych momentów mimowoli przykuwa uwagę widza. Szczęście sta-

le sprzyja Sokolowi rezultatem czego jest druga bramka, strzelona przez lewego łącznika. Do przerwy gra upływa pod znakiem przewagi Sokola, który gra z wiatrem.

W drugiej połowie gry drużyna Rudzkiego T. S. G., mimo swej przygniatającej przewagi, nie może w żaden sposób zdobyć choćby tylko wyrównującej bramki, co przede wszystkim należy tłumaczyć sobie silnym zdenerwowaniem całego zespołu, wywołanem przez nieszczęśliwy wypadek iankiem uległ ich współtowarzysz Gering. Na nic zdały się doskonałe biegi i precyzyjne centry lewoskrzydłowego, środkowa trójka ataku razifa swą niezaradnością.

Sokół naogół grał lepiej i skuteczniej. Pewność strzałów, oraz dobry start do piłki, to atuty, dzięki którym zgierzanie wygrali. Gering prawdopodobnie uległ złamaniu nogi.

Funkcję sędziego pełnił ku ogólnemu zadowoleniu p. Hanke.

L. K. S. -- Widzew 2:0 (2:0)

Rewanżowe zawody towarzyskie między powyższymi drużynami zostały przerwane w 68 m. gry z powodu nieszczęśliwego wypadku, jakiemu uległ gracz ŁKS, Lisowski. Według wszelkiego prawdopodobieństwa uległ on złamaniu nogi, jednak wiadomość ta wymaga jeszcze potwierdzenia.

Do przerwy ŁKS. gra z wiatrem i przeważa. Pierwszą bramkę niespodziewanie uzyskuje ŁKS, z winy bramkarza Kuczyńskiego, dru-

gą zaś strzela Lange z rzutu karnego.

Po przerwie zdecydowana przewaga Widzewa, jednak ten nie może się zdobyć na wyrównanie. Po upadku Lisowskiego (68 m.) publiczność wkroczyła na boisko, wobec czego sędzia odgwiżdzał zawody. Sędziował p. Pędzimąż.

Szczegółowe sprawozdanie podamy w jutrzejszym numerze naszego pisma.

Zarząd Tow. Akc. Wyrobów Tkackich Hirsberg i Birnbaum w Łodzi

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w środę dn. 15-go grudnia 1926 r. o godz. 5-iej po południu, w lokalu Zarządu Towarzystwa w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej № 96, odbędzie się

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za rok 1925; 3. Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 4. Wnioski Zarządu i pp. Akcjonariuszów.

Gdyby powyższe zebranie nie doszło do skutku, natenczas odbędzie się w dniu 29 grudnia 1926 roku o godz. 5-iej po poł. w drugim terminie, pod tym samym adresem Walne Zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym, które będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych. 6019-1